

NÉPSZABADSÁG ONLINE

A fotocellás ajtót teszteli a faltörő kos

Kolláth György | Népszabadság | 2013. február 6. | nincs komment

Marabu

Jogászbulik mantrája: nincs veszedelmesebb a szomjas jogásznál. Ez ma így hangozhatnék: nincs veszélyesebb egy bosszúszomjas kormányzatnál, pláne, ha sok jogviselt pártember tüsténkedik benne. Az Origo.hu-n megszéllőztetett, majd később Kósa Lajos Fidesz-alelnök által moderált, ám érdemben alig(ha) cáfolt hír volt: a kormány arra készül, hogy nem pusztán elvégzi az Alkotmánybíróság (AB) december végi és január eleji húsba vágó megsemmisítő határozatait utáni feladatait, de meg is bünteti az AB-t. (A törvényhozási lecke az átmenetinek maszkírozott alaptörvényi szabályok állandóságának a megteremtése és a választási eljárási törvény államfői vétőjával egyező megnyirbálását követő újrendezés.) Ezek farvizén evezne be a

parlamenti 2/3 abba az örvénybe, amely megfosztaná az AB-t a rendszerváltás óta általa alkotott elvi precedensek, alkotmányos definíciók, keretek és követelmények alkalmazásától, döntési alapként való felhasználásától. A pártalelnöki nyilatkozat a humor világába emelte a szankciót, mondván, „ne puskázhasson”, emelhesen át kész formulákat az AB az alaptörvény (AT) előtti jogelveiből (vesd össze ezt Schmitt Pál és Semjén Zsolt „kézügyességével”!): bizonyítsa be a testület, hogy a régi jogelvek az AT-vel is kvadrálnak. Szóba sem került közben, hogy érdemileg a köztársasági alkotmány és az AT 2/3-ad részben azonos, ill. nagyban hasonló rendelkezéseket tartalmaz: ergo a szétválasztás nagyrészt lehetetlen, értelmetlen.

Húsz év közjogi kincsét helyeznék (alap)törvényen kívül azzal, hogy hivatkozási-kiindulási alap csupán az AT lehetne: betűstül-szellem(kép) estül. Édes a bosszú, de ennyire? Kapott két (megérdemelt) taslit az öntörvényű kormányoldal, válaszként mindent felperzselő lángszóróval vagy szőnyegbombázással lő vissza!

A kommentárok talán fel sem ismerték a terv örült voltát, de jure, de facto képtelenségét. Az ugyanis közjoginak álcázott politikai vendetta. Gondolkodó ember kérdezné: miért csak az AB-nek tilos a jelenből visszanyúlnia a múlt tapasztalataihoz, értékeihez? Ugyanezen az alapon tilalomfát kaphatnak az orvosok, a tanárok, a régészek, a színészek, a muzeológusok, a hídépítő mérnökök, a tanárok, a bírák, a történészek, a pilóták, a tengerészek, a meteorológusok és a papok is?!

HIRDETÉS

A baj mégsem csak a bántó szándék. A retorzió, mely értelmetlen. A rombolás, melyet az előbbi kivált, tarvágás: a demokratikus jogállami magyar közjog zömének élve eltemetése lenne. Tabula rasa a jogban: csakhogy nyomában közjogi vákuum képződne. Vitatom, hogy a szokásos magyar túlélés és pártos kifogás – ti. egy tisztességes alkotmánybírósági hozzáállás és ennek megfelelően egy rugalmas, ám dacos alkalmazkodás –itt még megfelelő választ ad(hat)na.

Két okból nem. 1. Az alkotmányjog lényege, hogy nem személyek attitűdjén, hanem közjogi intézmények kölcsönhatásán, stabilitásán, a fékek és ellensúlyok rendszerén van a hangsúly. Hogy meg se tehesse a zsarnok, ami neki talán jó, másnak rossz. 2. Ha egyedi hatásköri zsugorítást hozna büntetésül a Ház az AB-re, az ugyan

A fotocellás ajtót teszteli a faltörő kos

Kolláth György | Népszabadság | 2013. február 6. | nincs komment

bornírt területfoglalás, de túlélhető lenne. Ám ha generálisan, általános érvénnyel dob(at) ki a hatalom Európában (el)ismert és itthon bevett közjogi garanciákat, megoldásokat, fogalmakat és összefüggéseket, akkor lábhoz!-t rendel. Jogi piramisunkból fentről eltűnnék egy lépcsősor. Kiesne több ezer jó határozat, ám helyükbe jó ideig nem kerülne semmi. Sőt olyan cölöpök, igazodási pontok se volnának, amelyekre utóbb építkezni lehet! Miközben az alkotmánybíróság 20 évnyi kincsenek talán 1-2%-a épült be az AT-be. Második parlamenti kamara és valóban semleges, kiegyensúlyozó államfői vétőgyakorlat híján teljes jogbizonytalanság és kontrollálatlan parlamenti politikai szabad rablás következne. Megéri? Nem pusztán barátságtalan gesztus, negatív üzenet a terv, hanem a szigorlati szintű jogászai hozzáértés tagadása, feladása is. Ugrás fentről úgy a mélybe, hogy legfeljebb odalent derülne ki: van-e elegendő megtartó kötél a lábon vagy a nyakon. Két valószínű bizonyíték arra, hogy mi várható, ha meglépik az eszement próbálkozást.

1. Amikor a jogrendszer egysége, piramisszerű összerendezettség és harmóniája, precíz korszerűsége még ért valamit, minden nagyobb kódexhez gyorsan hozzáigazították a korábbi, alsóbb szintű joganyagot, s a kiadott értelmező, eligazító háttérmasszát, a pseudojogot. Ezt az AT kapcsán – a kormányzati szinttől az önkormányzati mezőig – lefelé szinte senki nem végezte el. Ezt a dilemmát az AB 2012 közepén úgy oldotta meg és fel, hogy rögzítette: ahol a korábbi alkotmány és az AT tartalmilag egyező szabályt ad, ott az AB kiadott elvi precedensei érvényesek, hivatkozási alapul szolgálnak: nem ezt, hanem az ettől eltérő helyzetet kell megindokolni. Tiszta sor, működő szisztéma volt, lehetett ez így. Ennek lenne vége: bűnös ostobaságból eredő presztízssok folytán. Építkezni képtelen a hatalom, gerillamód rombolni tud és szeret.

2. Mivel járna mindez? Ez modellezhető. Az AB európai minőséget felvonultató fogalom meghatározása pl. a demokratikus jogállamiság tekintetében 21 hagyományos területet fog át, értelmez és szintetizál. Ez kezdődik a jogbiztonsággal, folytatódik a kiszámíthatósággal, s a normavilágossággal, és zárul valahol a visszamenőleges negatív jogalkotás tilalmánál. Ezek kodifikáltak nincsenek benne az AT-ben, tehát mennek a levesbe? Miért, mi a baj velük, és mi jön utánuk; helyükbe? Nincs válasz, mert nincs elemi hozzáértés. Ugyanez elmondható más alkotmányos intézmények, alapjogok, kritériumok és bevett, sokszor egyenesen Európától származó jogelvek és precedensek tekintetében: mondjuk a diszkriminációmentesség, avagy az emberi méltóság, s a tulajdon védelme vonatkozásában. Az következne – logikusan – mindebből, hogy nyáron meg már Strasbourgnak és/vagy Luxemburgnak is beintenek?!

Ismétlem: az AT-ben felhívott, így az eredeti szándékokból talán törölni sem gondolt jogállamiság egyik alapja a kiszámíthatóság. (Az kerülne kalodába.) Pedig mi már egy csöpp beszámíthatósággal is beérnénk – kármentésként.

A szerző alkotmányjogász

A Fórum oldalon megjelenő vélemények nem feltétlenül tükrözik a szerkesztőség álláspontját.

A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a meg nem rendelt kéziratokat rövidítve és szerkesztve közölje a lap nyomtatott vagy online változatában.

Címkék: Fórum

Kapcsolódó cikkek: Csendes ünnep | A frusztráció élettana | Nyilvántartásország |
Mire jók a gázszolgáltatók? | Olvasói levél

Recommend

16 people recommend this.

HIRDETÉS

A fotocellás ajtót teszteli a faltörő kos

Kolláth György | Népszabadság | 2013. február 6. | nincs komment

---

